

tænkt sig, at saadanne Sundhedsvedtægter kunne affattes, saa at vi havde en Idee om, hvad det var, vi gavede et Underlag til. Det er upaatvilelig en stor Fattigdom ved denne Lov, at vi ikke vide Noget derom. Naar Loven alene gik ud paa at finde Sundhedsvedtægter, som slet ingen Betydning fik, før vi havde sagt: nu kunne disse Sundhedsvedtægter, saaledes som de ere vedtagne for hvert enkelt Sted, faae den og den Gyldighed, saa stod Sagen paa et meget rigtigere Standpunkt fra Lovgivningsmagtens Side. (En Stemme: Det siger jo Loven!). Nei, den siger: de Vedtægter, som Communalbestyrelserne udfinde, og som Justitsministeren giver sin Bekræftelse, indtage strax, uden at vi, Rigsdagen, have nogen Anelse om, hvorledes de see ud, en saadan Plads, at de virke som Vedtægter, naar ved Loven; der er intet Spørgsmaal om, at det jo er en uheldig Vej, vi her betrede. Loven er, det indrømmer jeg, bleven indskrænket til det mindst Mulige, den kunde blive; den indfører kun Opfindelsescommissioner til at finde det, som Ingen endnu veed Noget om, nemlig hvad man egentlig har meent ved dette Ord: Sundhedsvedtægt. Det ligger jo i Sagens egen Natur, at dersom Sundhedsraadene, Sundhedslærerne og den ærede Justitsminister havde vidst, hvad de meente med disse Sundhedsvedtægter i Almindelighed, i Principet, der saa kunde tillempe, efter de forskjellige stedlige Forhold, saa havde vi ogsaa seet Noget derom, men vi ere ved denne Sag komne til den Beskjendelse, at det er Noget, vi troe nu ikke kan findes, men først skal opfindes, og dertil udnævne vi reisende Folk for 3000 Rd. og lade dem træde sammen med Communerne for at see, om de ikke kunne faae Noget at vide om en Grøft, der har gjort Skade, eller om en Rendssteen, der har stinket osv., for at de deraf kunne faae Noget fat sammen til Sundhedens Bevarelse og Fremme og til Sygdommes Forhindring. Disse 2 Ting foreligge nemlig her indblandede i hinanden paa en saa underlig Maade, at man ikke kan skjelne dem fra hinanden. Naar det for Ex. skal være Hovedformaalet at sørge for, at alle Folk i Landet vedligeholdes i Sundhed paa den bedste Maade, saa kunne jo Sundhedsved-

tægterne komme til at indeholde, at hver Mand 2 eller 3 Maanedes af Aaret skulde leve taalelig vel for offentlig Regning, og om det behøvedes, i et sundt Klima; det kunde man sige var en Sundhedsvedtægt. Der kunde ogsaa indføres, at der skulde sørges for, at Ingen i hele Landet havde mindre til Føde hver Dag og mindre til Klædning hvert Aar, end han behøvede, fort sagde, at Ingen savnede nogensomhelst af de absolut nødvendige Bestingelser for Livets Ophold; alle de øvrige Sundhedsvedtægter ere Smaating, Bagatellerier, Speculationsager, Usikkerhed imod det; dette er det Sikre og det Væsentlige. Naar man derimod kommer til at sige: ja, men Hovedsagen er, at forhindre smitsomme Sygdomme fra at udbrede sig, saa komme vi ind paa et Gebeet, som vi Alle kjende som meget usikkert. Dvarantainen have vi afskaffet, idet vi have erkjendt, at man ikke kan stoppe Sygdommene paa den Maade; vi have erklæret, at der ingen Smitte var, og vi have handlet, som om der var Smitte. Alt dette staaer paa et meget vagt Gebeet. Nu sætte vi os for at forsøge, om vi ikke ved hele Landet omkring at søge til Peer og til Poul og at raadslaae med den og med den og den skulde kunne finde det, som Ingen hidtil har kunnet finde paa en saadan Maade, at det kunde gøres os forstaaeligt, hvad der er meent; lad os være os vel bevidste, at det er det, der ligger i Loven. Jeg er Medlem af Udvalget, jeg stemmer for Loven, men jeg veed, hvad jeg gjør, jeg gjør Noget, som i sig selv er en Falliterklæring paa hele Bestyrelsens Begreb; hvorved vi give den al den Understøttelse, vi kunne, for at see, om den dog ikke engang kunde hjælpe paa denne Sag, som maaskee hverken er mere eller mindre end en forbigaaende Modesag. Vi komme nu tilbage til det, der er meest betænkeligt ved den hele Sag, nemlig det stillede Underændringsforslag; hvortil jeg har faaet endnu mere Mistillid, efterat min ærede Nabo, Rigsdagsmanden for Frederiksberg Amts 1ste Valgkreds (Niemoth) saa positivt har erklæret det for det Rette, idet han dog sagde, at der vilde være Steder i Landet, hvor man, hvad enten Forslaget vedtages eller ikke, vil handle saaledes, som man ved Forslaget tilsig-